

Bibliografia

- Albrechts L., 2001, *How to Proceed from Image and Discourse to Action: As Applied to the Flemish Diamond*. *Urban Studies*, 38: 733-745.
- Albrechts L., 2006, *Shifts in Strategic Spatial Planning? Some Evidence from Europe and Australia*. *Environ Plan A*, 38: 1149-1170, doi:10.1068/a37304.
- Albrechts L., 2010, *More of the Same Is Not Enough! How Could Strategic Spatial Planning be Instrumental in Dealing with the Challenges Ahead?*. *Environment and Planning B: Planning and Design*, 37(6), 1115-1127.
- Albrechts L., 2015, *Breaking out of the Box: Ingredients for a More Radical Planning*. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 184: 104-110.
- Albrechts L., Healey P., Kunzmann K. R., 2003, *Strategic Spatial Planning and Regional Governance in Europe*. *Journal of the American Planning Association*, 69: 113-129.
- Allmendinger P., Haughton G., 2012, *Post-political Spatial Planning in England: A Crisis of Consensus?* *Transactions of the Institute of British Geographers*, 37: 89-103.
- Bafarasat A. Z., Oliveira E., 2021, *Prospects of a Transition to the Knowledge Economy in Saudi Arabia and Qatar: A Critical Reflection through the Lens of Spatial Embeddedness and Evolutionary Governance Theory*. *Futures*, 129: 102731.
- Balducci A., 2004, *Strategic Spatial Planning and the Longer Range*. *Comment 3, Planning Theory & Practice*, 5: 60-61.
- Balducci A., Fedeli V., Pasqui G., 2011, *Strategic Planning for Contemporary Urban Regions: City of Cities: A Project for Milan*. Ashgate Publishing Ltd., ISBN 0-7546-7967-5.
- Belof M., 2013, *Teoria a praktyka planowania regionalnego: doświadczenia polskie w planowaniu przestrzennym po 1998 r.* Oficyna Wydawnicza, Politechnika Wroclawska, Wrocław, ISBN 978-83-7493-798-6.
- Bengtsson R., 2012, *The EU Strategy for the Baltic Sea Region in 2012 – Implementation Challenges*. *Baltic Rim Economics Quarterly Review*, 1: 27.
- Boddy M., Hickman H., 2013, *The Demise of Strategic Planning? The Impact of the Abolition of Regional Spatial Strategy in a Growth Region*. *Town Planning Review*: 43-768.
- Böhme K., Lüer C., Toptsidou M., 2019, *Towards a European Geography of Future Perspectives: A Story of Urban Concentration*, [w:] *Territorial Cohesion: The Urban Dimension*, E. Medeiros (red.). Springer International Publishing: 173-191, http://dx.doi.org/10.1007/978-3-030-03386-6_9.
- Brzezińska-Rawa A., 2019, *Spójność i ciągłość podstawowych aktów planowania przestrzennego. Aspekty prawne*. Dom Organizatora, Toruń, ISBN 978-83-7285-873-3.
- Cavenago D., Trivellato B., 2010, *Organising Strategic Spatial Planning: Experiences from Italian Cities*. *Space and Polity*, 14: 167-188.

- Commission Staff Working Document, EU Strategy for the Baltic Sea Region, Action Plan, [COM(2009), 248 final]*, Revised Action Plan replacing the Action Plan of 17 March 2017 - SWD(2017) 118 final, European Commission, Brussels 15.2.2021, SWD(2021) 24 final.
- Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions concerning the European Union Strategy for the Baltic Sea Region*, 23.3.2012, COM(2012), 128 final.
- Dąbrowski M., Piskorek K., 2018, *The Development of Strategic Spatial Planning in Central and Eastern Europe: between Path Dependence, European Influence, and Domestic Politics. Planning Perspectives*, 33: 571-589, doi:10.1080/02665433.2018.1513373.
- Demazière C., 2018, *Strategic Spatial Planning in a Situation of Fragmented Local Government: The Case of France*. disP-The Planning Review, Taylor & Francis, doi:10.1080/02513625.2018.1487645.
- Dobkowska B., Klonowski K., 2014, *Charakter prawny Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy*. Studia Prawnoustrojowe: 231-245.
- Dühr S., Baltique M., 2011, *Danube et stratégies macro régionales: un modèle de coopération transnationale dans l'UE ? „Notre Europe Études & Recherches”*, 86.
- Dyckman J. W., 1966, *Social Planning, Social Planners, and Planned Societies*. Journal of the American Institute of Planners, 32: 66-76.
- EU Strategy for the Adriatic and Ionian Region (EUSAIR)*, <https://www.adriatic-ionian.eu/about-eusair/governance/>, dostęp: 15.05.2023 r.
- European Commission*, Study on Macroregional Strategies and their Links with Cohesion Policy, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2017.
- European Commission*, Commission staff working document, EU Strategy for the Baltic Sea Region, Action Plan [COM(2009) 248 final], Revised Action Plan replacing the Action Plan of 17 March 2017 - SWD(2017) 118 final, Brussels 15.2.2021, SWD(2021) 24 final: 6.
- Faludi A., 2000, *The Performance of Spatial Planning*. Planning Practice and Research, 15: 299-318, <http://dx.doi.org/10.1080/713691907>.
- Faludi A., van der Valk A. J., 1994, *Rule and Order Dutch Planning Doctrine in the Twentieth Century*. Springer Science & Business Media, t. 28, ISBN 0-7923-2619-9.
- Friedmann J., 2004, *Strategic Spatial Planning and the Longer Range*. Planning Theory & Practice, 5: 49-67, <https://doi.org/10.1080/1464935042000185062>.
- Gallent N., 2008, *Strategic-local Tensions and the Spatial Planning Approach in England*. Planning Theory & Practice, 9: 307-323, doi:10.1080/14649350802277795.
- Gawłowski R., Makowski K., 2022, *Organizacja i zarządzanie w administracji publicznej*. CH Beck, Warszawa, ISBN 978-83-8291-235-7.
- Gedikli B., 2010, *Examination of the Interpretation of Strategic Spatial Planning in Three Cases from Turkey*. European Planning Studies, 18: 281-297, <http://dx.doi.org/10.1080/09654310903491481>.
- Gorzym-Wilkowski W. A., 2019, *Istota wojewódzkiego planowania przestrzennego na tle teorii planowania*. Studia Regionalne i Lokalne, 20(75): 70-80.
- Granqvist K., 2021, *Dialectical Institutionalism: Spatial Imaginaries in Tensions between Strategic and Statutory Planning in City-regions*. ISBN 978-952-64-0449-3.
- Gustafsson S., Päivärinne S., Hjelm O., 2019, *Strategic Spatial Planning – a Missed Opportunity to Facilitate District Heating Systems Based on Excess Heat*. European Planning Studies, 27: 1709-1726, <https://doi.org/10.1080/09654313.2019.1628924>.
- Healey P., 1997, *Collaborative Planning Shaping Places in Fragmented Societies*. London, 10.1007, ISBN 9780774805988.

- Healey P., 2003, *Collaborative Planning in Perspective*. Planning Theory, 2: 101-123, doi:10.1177/14730952030022002.
- Healey P., 2006, *Urban Complexity and Spatial Strategies: Towards a Relational Planning for our Times*. Routledge, New York, NY, ISBN 9780415380355.
- Held J., 2011, *Aspects of Territorial Cohesion in the EU Strategy for the Baltic Sea Region*, [w:] *Territorial Cohesion – Baltic Sea Region Examples*, J. Zaucha (red.). Baltic contribution to the Revised Territorial Agenda of EU: 22-25, Ecoregion Perspectives, Baltic 21, Series, 2.
- Hersperger A. M., Oliveira E., Pagliarin S., Palka G., Verburg P., Bolliger J., Grădinaru S., 2018, *Urban Land-use Change: The Role of Strategic Spatial Planning*. Global Environmental Change, 51: 32-42, <https://doi.org/10.1016/j.gloenvcha.2018.05.001>.
- Hersperger A. M., Grădinaru S., Oliveira E., Pagliarin S., Palka G., 2019, *Understanding Strategic Spatial Planning to Effectively Guide Development of Urban Regions*. Cities, 94: 96-105, doi:10.1016/j.cities.2019.05.032.
- Humer A., 2018, *Linking Polycentricity Concepts to Periphery: Implications for an Integrative Austrian Strategic Spatial Planning Practice*. European Planning Studies, 26: 63-652, <https://doi.org/10.1080/09654313.2017.1403570>.
- Hyslop J., Balducci A., Wiewel W., Albrechts L., Healey P., Friedmann J., Bryson J., 2004, *Strategic Spatial Planning and the Longer Range*. Planning Theory and Practice, 5: 49-67, <http://dx.doi.org/10.1080/1464935042000185062>.
- Izdebski H., Zachariasz I., 2013, *Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Lex a Wolters Kluwer business, Warszawa, ISBN 83-264-4152-X.
- Kamaras A., Yiannakou A., 2017, *Interactions between Strategic Spatial Planning and Local State in Weak Institutional Settings*. disP – The Planning Review, 53: 71-83, <https://doi.org/10.1080/02513625.2017.1380432>.
- Karzyński M., Turzyński M., Roman G., 2022, *Model struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru powiatu jako element strategii ponadlokalnej*. Europa Regionum, 38: 155-171, <https://doi.org/10.18276/er.2022.38-12>.
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, dotyczący strategii Unii Europejskiej dla regionu adriatycko-jońskiego* (SWD (2014) 190 final) (SWD, (2014), 191 final, COM(2014) 357 final).
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie strategii UE na rzecz regionu alpejskiego* (SWD (2015) 147 final), Bruksela, 28.7.2015 r. COM (2015), 366 final.
- Kotulski M., 2016, *Zaskarżalność Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy*, [in:] *Jednostka wobec działań administracji publicznej*. Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów: 492-503, ISBN 978-83-65293-09-1.
- Kuć-Czajkowska K., 2019, *Obszary Funkcjonalne miast wojewódzkich w Polsce. Przestrzeń współpracy i kompetencji samorządów terytorialnych*. Wyd. UMCS, Lublin, ISBN 978-83-227-9199-8.
- Legutko-Kobus P., Nowak M., 2022, *Niesprawność władz publicznych w świetle prawno-przestrzennych i partycypacyjnych narzędzi rewitalizacji*. Studia z Polityki Publicznej: 117-135, <https://doi.org/10.33119/KSzPP/2020.3.7>.
- Leszczyna-Rzucidło M., 2014, *Region Morza Bałtyckiego jako modelowy makroregion UE*. Gdańskie Studia Międzynarodowe, 12(1-2): 78-90.
- Lélé S. M., 1991, *Sustainable Development: A Critical Review*. World Development, 19: 607-621.

- Małysa-Sulińska K., 2017, *Ramowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego a władztwo planistyczne gminy*. Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny, 79: 91-10, <https://doi.org/10.14746/rpeis.2017.79.3.8>.
- Markowski T., 2013, *Flexible and Integrative Planning in Functional Urban Areas – towards a New Approach to Spatial Planning*, [w:] *Dynamika, cele i polityka zintegrowanego rozwoju regionów. Aspekty teoretyczne i zarządzanie w przestrzeni*. Bogucki Wyd. Naukowe, Poznań.
- Markowski T., 2014, *Zintegrowane Planowanie Rozwoju*, [w:] *Przyszłość wolności, wymiar krajowy – regionalny – międzynarodowy*: 335-367.
- Markowski T., Drzazga D., 2015, *Koncepcja systemu zintegrowanego planowania rozwoju w Polsce (Założenia i zasady kierunkowe budowania systemu)*. Studia KPZK PAN, nr 164: 10-42.
- Markowski T., Nowak M., 2021, *Współczesne trendy w rozwoju gospodarczym a potrzeba nowej doktryny urbanistycznej. W stronę elastyczności w planowaniu przestrzennym*, [w:] *Polityka przestrzenna w czasie kryzysu*. Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa: 109-138.
- Markowski T., Nowak M. J., Bąkowski T., Lorens P., Błaszke M., Zachariasz I., Tokarzewska-Żarna Z., 2022, *Perspektywa prawna i urbanistyczna w planowaniu przestrzennym: wybrane zagadnienia*, vol. 13, Studium Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, Polska Akademia Nauk, Warszawa.
- Markowski T., Nowak M., 2023, *Planowanie przestrzenne w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej – wnioski dla aktualnych dyskusji*. Samorząd Terytorialny, 1-2.
- Mazza L., 2010, *Notes on Strategic Processes in Land Use Planning*. Making Strategies in Spatial Planning: Knowledge and Values: 79-85, http://dx.doi.org/10.1007/978-90-481-3106-8_5.
- Mędrzycki R., 2022, *Strategie rozwoju jednostek samorządu terytorialnego jako element zrównoważonego planowania przestrzennego*. Samorząd Terytorialny, 7-8.
- Nadin V., Fernández Maldonado A. M., Zonneveld W., Stead D., Dąbrowski M., Piskorek K., Sarkar A., Schmitt P., Smas L., Cotella G., 2018, *COMPASS – Comparative Analysis of Territorial Governance and Spatial Planning Systems in Europe*. Applied Research, 2016-2018, ISBN 978-99959-55-55-7.
- Newman P., Thornley A., 1996, *Urban Planning in Europe: International Competition, National Systems, and Planning Projects*. Psychology Press, <https://doi.org/10.4324/9780203427941>.
- Newman P., Thornley A., 2002, *Urban Planning in Europe: International Competition, National Systems and Planning Projects*. Routledge, ISBN 0-203-42794-7.
- Nowak M. J., Bryx M., 2021, *Polityka przestrzenna w czasie kryzysu*. Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa, ISBN 978-83-66470-41-5.
- Nowak M. J., Śleszyński P., Ostrowska A., 2021, *Orzeczenia sądów administracyjnych dotyczące studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Perspektywa polityki publicznej i geograficzna*. Studia Regionalne i Lokalne: 75-92, DOI: 10.7366/1509499528405.
- Nowak M. J., Śleszyński P., Legutko-Kobus P., 2022, *Theoretical and Legal Conditions of Spatial Management Systems*, [w:] *Spatial Planning in Poland: Law, Property Market and Planning Practice*. Springer: 1-20, <http://dx.doi.org/10.1007/978-3-030-96939-4>.
- Nowak M. J., Markowski T., Bąkowski T., Lorens P., Błaszke M., Zachariasz I., Szlachetko J. H., Giedych R., Tomczak A., Brudnicki J., 2022, *Perspektywa prawna i urbanistyczna w planowaniu przestrzennym: wybrane zagadnienia = Legal and urban planning perspective in spatial planning : selected issues*; KPZK PAN, Warszawa, ISBN 978-83-66847-40-8.

- Nowak M. J., Śleszyński P., Ostrowska A., Oleńczuk-Paszal A., Śpiewak-Szyjka M., Mitrea A., 2023, *Planning Disputes from the Perspective of Court Rulings on Building Conditions. A Case Study of Poland*. Planning Practice & Research: 1-22, doi:10.1080/02697459.2023.2186358.
- Nowak M., Petrisor A.-I., Mitrea A., Kovács K. F., Lukstina G., Jürgenson E., Ladzińska Z., Simeonova V., Lozynskyy R., Rezac V. et al., 2022, *The Role of Spatial Plans Adopted at the Local Level in the Spatial Planning Systems of Central and Eastern European Countries*. Land 11, 1599, Doi:10.3390/land11091599.
- Olesen K., 2011, *Strategic Spatial Planning in Transition: A Case Study of Denmark*. PhD thesis, Department of Development and Planning, Aalborg University, ISBN: 978-87-91830-55-6.
- Olesen K., 2014, *The Neoliberalisation of Strategic Spatial Planning*. Planning Theory, 13: 288-30, <http://dx.doi.org/10.1177/1473095213499340>.
- Oliveira E., 2014, *Making Strategies in Spatial Planning – Knowledge and Values*. European Planning Studies, 22: 885-888, Doi:10.1080/09654313.2013.872385.
- Oliveira E., Tobias S., Hersperger A. M., 2018, *Can Strategic Spatial Planning Contribute to Land Degradation Reduction in Urban Regions? State of the Art and Future Research*. Sustainability, 10: 9, <https://doi.org/10.3390/su10040949>.
- Oosterlynck S., Van Den Broeck J., Albrechts L., Moulaert F., Verthetsel A., 2011, *Strategic Spatial Projects. Catalysts for Change*, Routledge, Abingdon.
- Opinia Komitetu Regionów, Strategia dla regionu Morza Północnego i kanału La Manche*, 2011/C 15/06, Dz.U. UE C z 18 stycznia 2011 r., Dz.U.UE.C.2011.15.26.
- Policy Area Spatial Planning, Leaflet*, VASAB: 3, <https://www.eusbsr.eu/policy-areas/ha-spatial-planning>, dostęp: 8.05.2023 r.
- Porozumienie z 27 grudnia 2021 r. w sprawie zasad współpracy Stron Porozumienia przy programowaniu, wdrażaniu, finansowaniu, ewaluacji i koordynowaniu wspólnych przedsięwzięć, bieżącej obsłudze i rozliczeniach ZIT WrOF obszar Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego.* Dz.U. Województwa dolnośląskiego, poz. 6233, https://edzienniki.duw.pl/eli/POL_WOJ_DS/2021/6233/ogl/pol/pdf.
- Salet W., Faludi A., 2000, *Three Approaches to Strategic Spatial Planning*. The Revival of Strategic Spatial Planning, 155: 172.
- Salet W., Woltjer J., 2009, *New Concepts of Strategic Spatial Planning Dilemmas in the Dutch Randstad Region*. International Journal of Public Sector Management, 22: 235-248.
- Sartorio F. S., 2005, *Strategic Spatial Planning: A Historical Review of Approaches, Its Recent Revival, and an Overview of the State of the Art in Italy*. disP – The Planning Review, 41: 26-40, Doi:10.1080/02513625.2005.10556930.
- Serova E., 2017, *System Models for Strategic Spatial Planning and Regional Development*. The 13th European Conference on Management, Leadership and Governance – ECMLG: 452-458.
- Sharifi A., Khavarian-Garmsir A. R., Allam, Z., Asadzadeh A., 2023, *Progress and Prospects in Planning: A Bibliometric Review of Literature*. Urban Studies and Regional and Urban Planning, 1956-2022. Progress in Planning, 100740.
- Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z realizacji strategii makroregionalnych UE*, COM/2022/705 final.
- Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu regionów z realizacji strategii makroregionalnych UE*, SWD(2022) 397 final: 1.

- Sprawozdanie dla Przewodniczącego Komitetu do Spraw Europejskich z działalności Zespołu roboczego ds. koordynacji wdrażania Strategii Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego w Polsce w 2021 r.*, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Departament Polityki Europejskiej, Warszawa, 2022: 2.
- Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2027*, Projekt.
- Swedish Agency for Economic and Regional Growth Tillväxtverket, The Baltic Sea Region Strategy for Beginners. Swedish Agency for Economic and Regional Growth*, 2016, <https://www.balticsea-region-strategy.eu/news-room/documents-materials?task=document.viewdoc&id=26>, dostęp: 15.05.2023 r.
- Szlachta J., Nowak M., 2021, *Agenda Terytorialna Unii Europejskiej 2030 a Lokalne polityki przestrzenne w Polsce*. Samorząd Terytorialny, 12: 7-18.
- Sztando A., 2022, *Czy modele oraz ustalenia i rekomendacje prawidłowo integrują zarządzanie przestrzenią z zarządzaniem strategicznym rozwojem gmin? Potrzebne korekty przepisów i działania edukacyjne*. Samorząd Terytorialny.
- Sztando A., 2022, *Wyzwania systemowe integracji zarządzania przestrzenią z zarządzaniem strategicznym rozwojem w wymiarze lokalnym, subregionalnym i regionalnym*. Samorząd Terytorialny.
- Śleszyński P., Markowski T., Kowalewski A., 2018, *Synteza. Uwarunkowania, skutki i propozycje naprawy chaosu przestrzennego. Studia nad chaosem przestrzennym*. Studia KPZK PAN, t. CLXXXII, Warszawa.
- Thoidou E., 2013, *Strategic Spatial Planning in the Era of Crisis: Current Trends and Evidence from the Metropolitan Area of Thessaloniki*. Spatium: 12-17.
- Todes A., 2012, *New Directions in Spatial Planning? Linking Strategic Spatial Planning and Infrastructure Development*. Journal of Planning Education and Research, 32(4), doi:10.1177/0739456X12455665.
- Toptsidou M., Böhme K., 2018, *EUSBSR after 2020: Governance Remastered? Final report*. Ministry of Foreign Affairs of Estonia and Interreg Baltic Sea Region, Publication for the preparation of the EU Strategy for the Baltic Sea Region 9th Annual Forum, https://www.eusbsr.eu/attachments/article/591006/EUSBSR-after2020_Governance-Remastered_Final_Report.pdf, data dostępu: 15.05.2023.
- Trygg K., Wenander H., 2022, *Strategic Spatial Planning for Sustainable Development – Swedish Planners’ Institutional Capacity*. European Planning Studies, 30: 1985-2001, doi:10.1080/09654313.2021. 792.
- Uchwała Rady Ministrów z 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030*, M.P.2012.2, <https://sip.lex.pl/akty-prawne/mp-monitor-polski/przyjecie-koncepcji-przestrzennego-zagospodarowania-kraju-2030-17877587>.
- Uchwała nr L/1790/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z 20 września 2018 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030*, <https://bip.dolnyslask.pl/a,89445,uchwala-w-sprawie-przyjecia-strategii-rozwoju-wojewodztwa-dolnoslaskiego-2030.html>.
- Uchwała nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z 16 czerwca 2020 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego*, https://edzienniki.duw.pl/WDU_D/2020/4036/akt.pdf.
- Uchwała Nr 6140/VI/22 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z 14 listopada 2022 r. w sprawie przyjęcia projektu propozycji wyznaczenia miejskich obszarów funkcjonalnych celem realizacji podejścia terytorialnego w ramach projektu programu Fundusze Europejskie*

- dla Dolnego Śląska 2021-2027, <https://bip.dolnyslask.pl/a,127556,uchwala-nr-6140vi22-zarzadu-wojewodztwa-dolnoslaskiego-z-dnia-14-listopada-2022-r-w-sprawie-przyjeci.html>.
- Ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19900160095/U/D19900095Lj.pdf>.
- Ustawa z 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. 2022 poz. 1079, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20200001378/U/D20201378Lj.pdf>.
- Ustawa z 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, Dz.U. 2022 poz. 1079, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20220001079/O/D20221079.pdf>.
- Van den Hoek D., Spit T., Hartmann T., 2020, *Certain Flexibilities in Land-Use Plans Towards a Method for Assessing Flexibility*. Land Use Policy, 94, 104497.
- VASAB Vision & Strategies around the Baltic Sea, <https://vasab.org/eusbsr/land-based-spatial-planning/>, dostęp 15.05.2023 r.
- Węclawowicz G.; Brzosko-Sermak A., 2010, *Problemy w określeniu oczekiwań związanych ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, Na przykładzie Miasta Krakowa*. Biuletyn KPZK PAN, z. 245, Warszawa.
- Williams B., 2010, *Strategic Spatial Planning at the Regional and Local Scales: A Case Study of the Dublin City-Region*. T. 1, Cormac Walsh, BA, MSc.
- Yoder J. A., 2003, *Bridging the European Union and Eastern Europe: Cross-border Cooperation and the Euroregions*. Regional & Federal Studies, 13: 90-106.
- Zachariasz I., 2022, *Kształtowanie ład przestrzennego przez jednostki samorządu terytorialnego*. Samorząd Terytorialny, 7-8: 7-16.
- Zaucha J., Pyć D., Böhme K., Neumann L., Aziewicz D., 2020, *EU Macro-regional Strategies for the Baltic Sea Region after 2020. A Nutshell of Beauty and Possibilities*. EUROPA, XXI, t. 38.
- Ziafati Bafarasat A., 2015, *Reflections on the Three Schools of Thought on Strategic Spatial Planning*. Journal of Planning Literature, 30: 132-148, Doi:10.1177/0885412214562428.
- Ziafati Bafarasat A., Oliveira E., 2021, *Disentangling Three Decades of Strategic Spatial Planning in England through Participation, Project Promotion and Policy Integration*. European planning studies, 29(8), 1375-1392.
- Zybała A., 2019, *Polityka przestrzenna i jej rezultaty w warunkach rosnącej złożoności jej problemów*. Studia z Polityki Publicznej, 22: 105-122.
- Żak-Skwierczyńska M., 2018, *Bariery we współpracy jednostek samorządu terytorialnego miejskich obszarów funkcjonalnych. Przykład województwa łódzkiego*. Wyd. UŁ, Łódź, ISBN 978-83-8142-522-3.